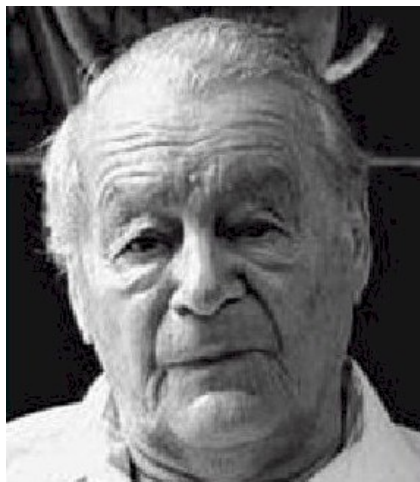

Wass Albert elgondolkoztató üzenete

Wass Albert:

"Háromféle ember van ebben az országban. háromféle magyar.

Mind a három egyezik abban, hogy elégedetlen a világgal, a kormánnyal, ami ennek a világnak a nyakán ül, a rendszerrel, mindennel. Panaszkodnak, morognak, keseregnek, átkozódnak.

Aztán egy részük úgy próbálja megoldani a maga bajait, hogy kiszolgálja a hatalmon lévőket. Csatlakozik hozzájuk. Hasán csúszik, farkát csóválja, s ha odalöknek neki egy koncot, s befogadják cselédnek, akkor vesztebb lesz a veszett kutyánál, marósabb a vad farkasnál, kegyetlenebb az ellenségnél, kommunistább a kommunistánál, csak hogy bizonyítsa a maga hűségét, és nagyobb koncot kapjon érte.

Egy másik részük az ellenkezőjét teszi: feláll a két lábára és verekszik. Védi azt, amiről úgy érzi, hogy az övé. A maga jussát az élethez. A maga jussát a szabadsághoz. A maga jussát ehhez a földhöz, melyen született, s mely a hazája. Verekszik másokért is, mindenkiért. A mások jussáért, a mások szabadságáért. A még csak meg sem születettekért is verekszik. Mindenkiért és mindenki helyett.

Aztán van a harmadik csoport, a nagy csoport, amit úgyis nevezhetünk: a nép. Akinek nincsen arca, sem rossz, sem jó. Sem szép, sem csúnya. Se nem hős, se nem áruló. Senki és semmi. Tömeg. Nyáj. Nem tesz se jót, se rosszat. Semmit se tesz. Csak meghúzódik és vár. És mint a fű a rátaposó láb alatt, meghajlik, meggörbed, tűr, mindent eltűr, s amikor tovább lép a nagy láb, akkor lassan felegyenesedik megint. De sohasem egészen. Egy kissé mindég meghajolva marad, készen arra, hogy újra lelapuljon egy másik láb alatt. Érted? Eszébe sem jut, hogy tegyen valamit a rátaposó láb ellen, megvágja, megszúrja, küzdjön ellene, kockázatot vállaljon jussáért, a szabadságáért, bármiért. Érted? Ez a nagy tömeg. Ez a nép."

